

بسم الله الرحمن الرحيم

نام درس:

تمرین های معماری 2

استاد:

مهندس میثاق شیرزاد

موضوع درس :

طراحی مدرسه معمار

جلسه دوم

آموزشکده فنی و حرفه ای شهید رجایی
لاهیجان

نیمسال دوم 1398-1399

مدرسه ی معماری اسلو (نروژ)

مدرسه ی جدید معماری oslo ، کاری از گروه معماری Jarmund/Vigsnæs AS Architects MNAL بر اساس ساختمان قدیمی این مدرسه که تاسیس سال ۱۹۳۸ بوده ساخته شده است و در کنار رودخانه ی Akerselva در قسمت شرقی اسلو واقع شده. ساختمان جدید برای دادن حیاتی دوباره به بخش قدیمی تر به منظور ایجاد عملکرد بهتر آموزشی بنا شده است. این پروژه برنده ی جایزه ی اول مسابقات معماری سال ۱۹۹۸ در نروژ بود. بنای ساخته شده درونگرا بوده و به سمت رودخانه ی مجاور جهت گیری می

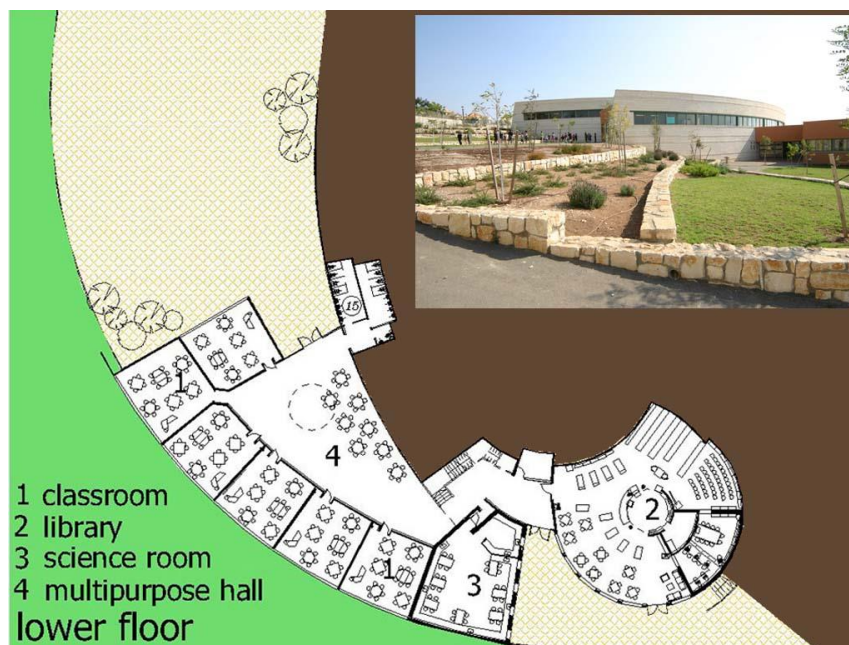

کند. برنامه های فضایی بنا هم با توجه به قسمت های قدیمی بنای قبلی جهت گیری کرده اند و با آن پیوند خورده اند.

برای بخش ورودی و همچنین کانال های ورود نور طبیعی ، حیاطی بزرگ و سبز در نظر گرفته شده که با استفاده از پله هایی ، به طبقه ی اول بنای اصلی متصل می شود. یک راه باریک، دور تا دور ساختمان کشیده شده که وظیفه ی ارتباطی فضای داخل و خارج و آوردن نور طبیعی به فضای داخل را دارد. در اطراف این باریکه، مسیر گردش U شکلی وجود دارد که حول آن کشیده شده. در نهایت مجموعه ای از اتاق های آموزشی به شکل یک پل، این فرم U شکل را کامل می کند.

طبقه ی همکف شامل قسمت های عمومی تر، مانند رستوران، یک فضای نمایشگاهی، یک آمفی تئاتر کوچک و کتابخانه است. تمامی آتلیه های طراحی و اتاق های درس با یک دید وسیع به سمت حیاط خارجی در طبقه ی اول قرار دارند. اتاق های اداری و مدیریتی و کلاس های تحقیقاتی، همگی در طبقه ی سوم ساختمان جای می گیرند.

پلان های مدرسه :

پلان طبقه همکف

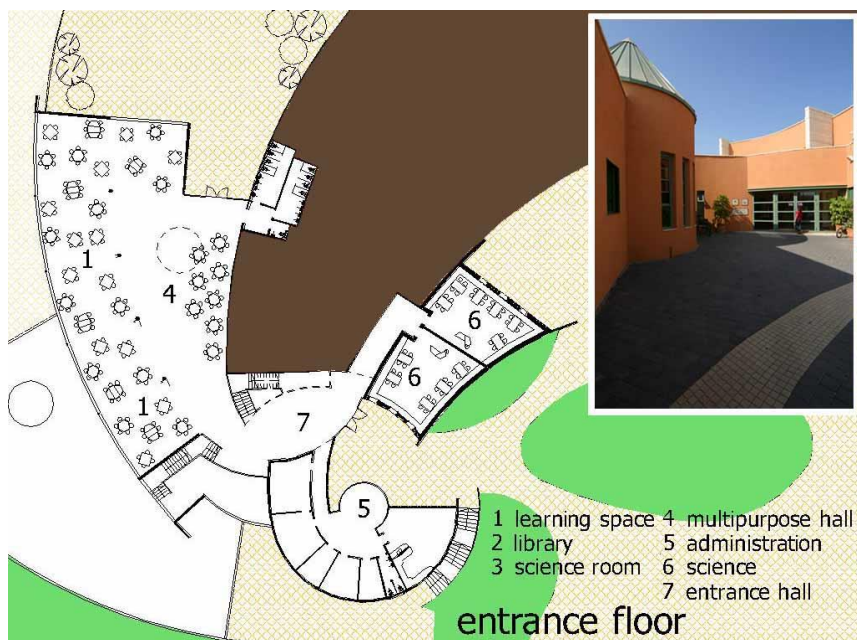
1) کلاس درس

2) کتاب

3) کلاس دانش

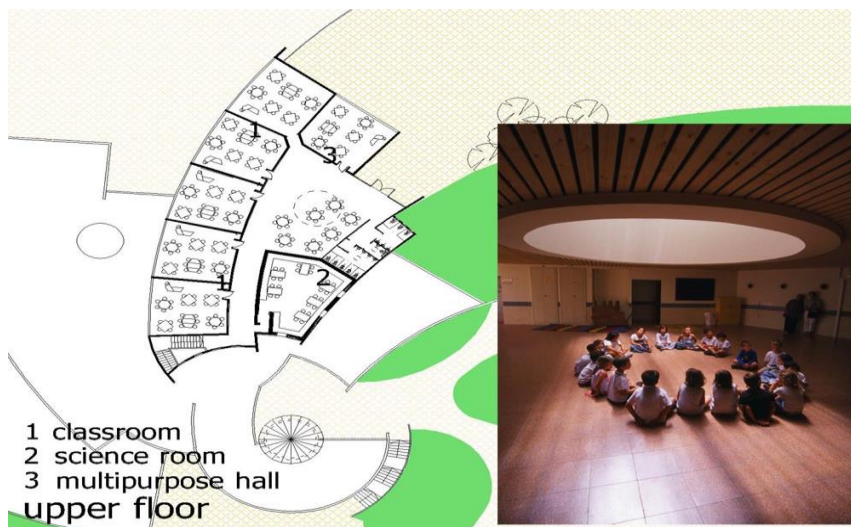
4) بخش اداری

پلان طبقه اول

- (1) فضای آموزشی
(2) کتابخانه
(3) کلاس دانش
(4) کلاس چند منظوره
(5) بخش اداری
(6) کلاس گفت‌وگو (دانش)
(7) لابی (ورودی اصلی)

پلان طبقه دوم

- (1) کلاس درس
(2) کلاس دانش
(3) کلاس چند منظوره

2-6 مدرسه معماری اهیو (ohio)

طراحی لند اسکپ و معماری منطقه ای و شهری برای 600 دانش آموز در سال 2004 تکمیل شده است. با مساحت 212500 مترمربع با بودجه 30 میلیون دلاری.

این مدرسه هدایای خیر آمریکایی آقای استین نولتون بوده که خود به عنوان یکی از اعضای طراحی شرکت داشته است، و آرزوها و تفکرات خود را در این مؤسسه پیدا کرده است. در ضلع غربی محوطه دانشکده نزدیک رودخانه و استادیوم فوتبال در تقاطع خیابان وست وود راف و تاتل پارک پلیس مؤسسه جدید معماری بنا شده است. در قسمت جنوبی آن

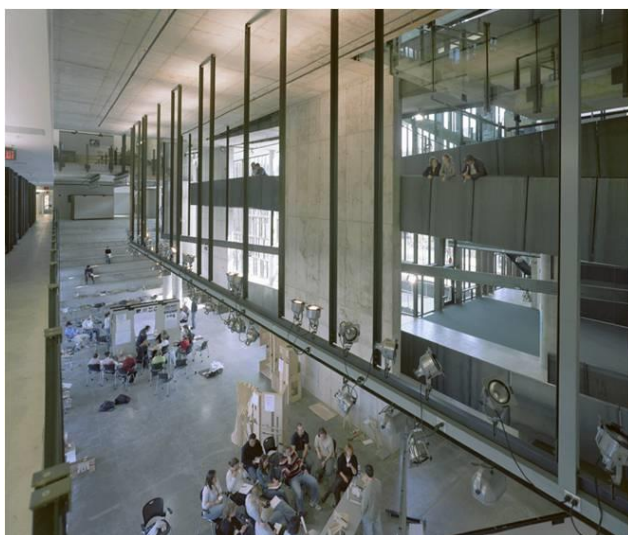
ساختمان بتنی پارکینگ بنا شده و در قسمت شمالی آن مدسه بازرگانی بنا شده در قسمت شرقی آن ساختمان ها آزمایشگاهی قرار دارد. مدرسه در منطقه ای پویا برای طراحی معماری و گونه ای از معماری شهری بنا شده است. در راستای این عقیده که مدرسه معماری خود باید نمونه ای از معماری قوی باشد طراحی این مؤسسه از نظر معماری و موقعیت شهری بسیار قابل تأمل است. نمای ساختمان در انطباق و در هماهنگی با فضا و ساختمان های موجود در اطراف طراحی شده است.

فضایی سبز در قسمت شمالی بین مدرسه معماری و مدرسه بازرگانی ایجاد شده است که فضای مناسب برای پیاده روی و تمرینات ورزشی است. استودیوی آموزشی مشرف به تمام فضای اطراف است، دانش آموزان در حین مطالعه در میان یک فعالیت شهری هستند که در یادگیری مفاهیم به آنها کمک می کند.

در طبقه همکف ساختمان دو بخش وجود دارد که یکی از آنها توسط یک راهرو به مرکز خرید ملیکان متصل می شود و دیگری از روی درب ورودی سالن کنفرانس مسیری را به دیگر امکانات آموزشی مؤسسه ایجاد می کند. در ورودی اصلی مسیر مرور عمودی شروع می شود یک راهرو به سمت بالای ساختمان می رود که در مسیر خود از فضای استودیو و اتاق های مطالعه می گذرد. اتاق اساتید دانشگاه در میان این راهروی مدور قرار دارد به صورتی که از اتاق های مطالعه و از استودیوهای آموزشی قابل دسترسی است.

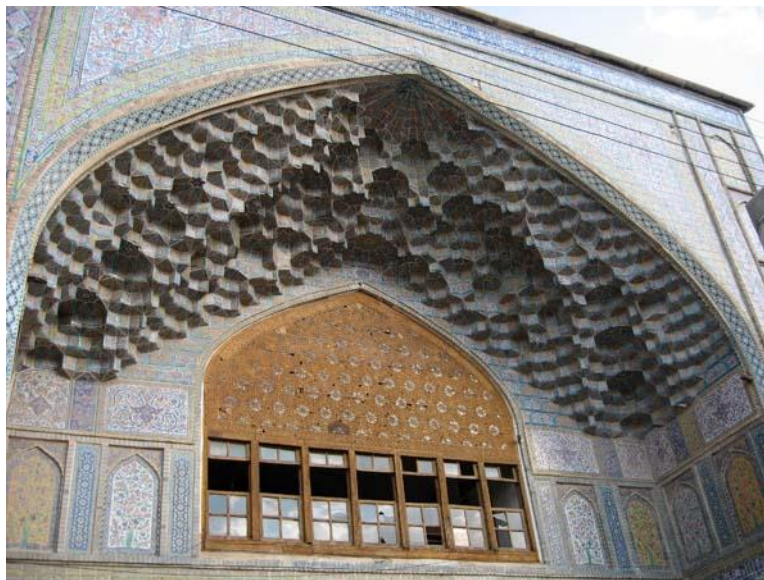
مجموعه دارای 15 آتلیه 35 کلاس و اتاق کار، سالن کنفرانس، کارگاه چوب، کافه، سالن عکاسی دیجیتال، آزمایشگاه کامپیوتر، اتاق آرشیو و اتاق نمایش است

3-6 مدرسه خان شیراز:

بنای تاریخی مدرسه خان در شهر شیراز قرار گرفته است. این بنای تاریخی مدرسه ای وسیع و دلپذیر است که در دوران سلطنت شاه عباس کبیر به وسیله الله وردیخان والی فارس و فرزند او امامقلی خان ساخته شده است.

مدرسه خان از جمله بناهای مدارس معروف و بزرگ علوم فقهی دوران صفویه می باشد که در محله اسحاق بیگ شیراز واقع گردیده است؛ این بنا به همت الله وردی خان افشار والی شیراز و سپه سالار شاه عباس صفوی بنا گذاشته شد، پس از مرگ ایشان پسرش سردار نامی ایران، امام قلی خان در سال ۱۰۲۴ هجری قمری کار بنا را به اتمام رسانده، زیر بنای این محل که به سبک بناهای درون گرا ساخته شده ۷۶۸۶ متر مربع می باشد که در زمینی به مساحت ۵۰۰۳ متر مربع در دو طبقه بنا گردیده است، این بنا دارای یکصد حجره جهت اسکان طلاب بوده که در حال حاضر هفتاد حجره به جای مانده و نیز صحن مدرسه با یک حوض هشت گوش در مرکز و ۴ باغچه در چهار طرف آن به همراه درختان نارنج و نخل مزین گردیده است، طول صحن ۵۱ متر و عرض آن ۴۵ متر می باشد. سردر ورودی با تزئینات بسیار عالی و ارتفاع چشم گیر، با کاشی های هفت رنگ تزیین شده و گل بوته های روی کاشی ها از جمله شاهکارهای هنر و معماری و کاشی کاری بوده همچنین بالای سردر، یک کتیبه با خط ثلث عالی و با قلم درشت نوشته شده که بیانگر ذوق والای هنر مند ایرانی است.

دالان ورودی مدرسه به شکل هشتی با سقفی که با شکل زیبا به صورت گنبدی با کاشی لاجوردی آبی و گل بوته های زیبا مزین شده است. در زمان ساخت و تا عصر زندیه در طرفین جبهه غربی مدرسه دو گلدسته بلند آجری با تزیینات و کاشی کاری مفصلی وجود داشته که به دلیل مسلط بودن بر ارگ حکومتی کریم خان زند ویران گردیده است، کاشی کاریهای سقف مدرسه مثل مسجد شیخ لطف الله در اصفهان می باشد، در

حاشیه سقف آیات قرآنی با خط ثلث عالی وجود دارد که در کتیبه آن به سال ۱۰۲۴ هجری قمری نگاشته شده ، بالای دالان ، تالار وسیعی است که روزگاری حکیم ملاصدرا ملقب به صدرالمتهلین فلسفه اشراق در آن تدریس میکرده است.

در ۴ سمت حیاط ۴ طاق نمای بلند با کاشی کاری مزین شده است که فقط سر در غربی آن به تازگی مرمت گشته است.

یکی از ویژگی های این مدرسه به کار گیری اعداد مقدس در ساخت عناصر مختلف آن است. تعداد حجره های آن ۹۲ عدد است که به حروف جمل اسم مبارک حضرت محمد ص است. دو اتاق آن و اتاقهای درس خارج مجموعاً چهارده میشود که با جمع کردن تعدادی از عناصر عدد صد و ده اسم حضرت امیر بدست می آید .معمار بنا استاد حسین شماع شیرازی است. حجره های مدرسه دارای یک ایوانچه و دارای فضایی متناسب برای یک نفر همراه با یک پستو است که دارای انبار کتابخانه و کمر پوش یا نیم اشکوب می باشد. اندازه حجره ها چیزی در حدود ۳،۶۲*۳،۳۰ متر که بهر احتی گرم میشده و تابستان هم بدلیل واقع شدن در وسط باغی بزرگ که الان از بین رفته خنک بوده است. این باغ پیرامون مدرسه و کلاً جای دنجی برای مطالعه و استراحت بوده است تاسیسات مدرسه در خارج قرار داشتند چهار عدد در شمال و جنوب و دو عدد در شرق آن در زیر زمین است. پوشش طاقها نیز متنوع است .کار بندی کرباس آن از نوع اختری و خیلی خوابیده است. انواع کار بندی های نیم کار و طاق کجاوه در پوشش های مختلف بخصوص در حجره ها مشاهده می شود

4-6 مدرسه سپهسالار تهران :

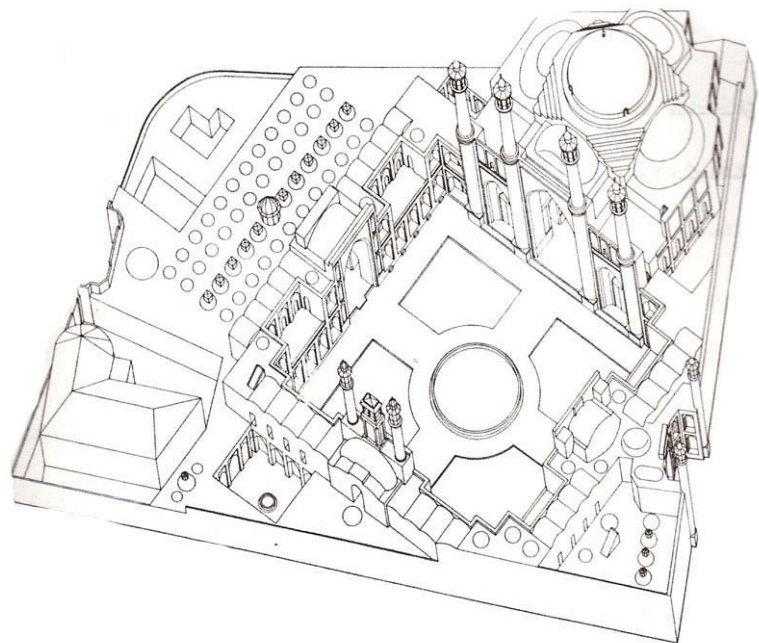
در سال ۱۲۹۶ ه.ق، میرزا حسین خان سپهسالار دستور ساخت مسجدی را داد که اکنون، از زیباترین بناهای شهرتهران به شمار می رود. طراحی مسجد

را ممتحن‌الدوله به عهده گرفت و معمار آن حاج حسن قمی بود. ساخت هسته اصلی بنا نزدیک به پنج سال به درازا کشید، اما عمر سپهسالار چندان نپایید که مسجد ساخته شده را به چشم ببیند. در دوره‌های بعدی، تکمیل بخش‌هایی از مسجد همچنان ادامه یافت که در سال ۱۳۲۰، در محل گلخانه قدیمی، تالاری ساخته شد که امروز مجموعه دارالقرآنست. در سال ۱۳۴۲، استاد لرزاده تغییراتی در شبستان زمستانی ایجاد کرد و در سال ۱۳۷۵، نیز مهندس سعیدی گنبد اصلی را اساسی مرمت کرد. وجه دیگری که این مجموعه اهمیتی دو چندان می‌بخشد کتابخانه مسجد است که در سال ۱۲۹۷ ه.ق، سپهسالار با خرید کتابخانه ۴۰۰۰ نسخه‌ای اعتضادالسلطنه آن را پایه‌گذاری کرد. هم اینک، گنجینه‌ای با بیش از ۴۲۰۰ کتاب خطی به خط مؤلفانو نزدیک به ۱۰۰۰۰ کتاب چاپ سنگی در این کتابخانه موجود است.

طراحی این مسجد با الهام از بهترین نمونه‌های پیش از آن، هم‌چون مسجد سید و مسجد حکیم اصفهان، تحولیافته است، در واقع تلفیقی از سبک معماری مساجد ایرانی و مساجد شهر استانبول می‌باشد. گنبدخانه مسجد سپهسالار تحولی در معماری مساجد به‌شمار می‌رود. چلیپای بزرگی با ابعاد ۴۵ * ۴۵ متر گنبد اصلی را با دهانه ۱۵ متر در مرکز قرار داده است. در قسمت جنوبی، بیننده فضای بزرگ بدون ستون‌پیرا می‌بیند. سبکی این فضا را حتی، جرزه‌های عظیمی که گنبد روی آن قرار گرفته‌مخدوش نمی‌سازد. چهار گنبد کاربندی با قاعده مستطیل، بال‌های چلیپا را پوشش داده‌اند. در نمای بیرونی نیز این چهار گنبد سلسله مراتبی در حرکت به‌سمت گنبد اصلی با ارتفاع ۲۵ متر به وجود می‌آورد.

حیات مربع مدرسه سپهسالار با چهار ایوان، ایده‌آل مسجدسازی ایرانی است. انبار این حیات ۶۲ در ۶۳ متر می‌باشد که از چهار جهت دو طبقه ساخته شده است و ۶۰ حجره در دو طبقه برای سکونت طلاب علوم دینی وجود دارد. شبستان تابستانی که از ترکیب ایوان جنوبی، نبدخانه و سه گنبد جنبی و دو گوشواره تشکیل شده است، بزرگترین و دیدنی‌ترین فضای مسجد است. در واقع این قسمت از بنا موجب تمایز آن با دیگر مساجد شده و آن را در ردیف آخرین شاهکار معماری دوره سنتی قرار داده است.

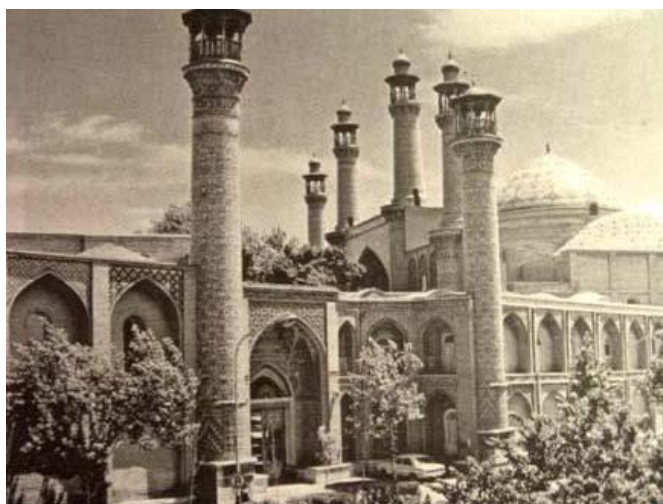
تزیینات ساختاری چونکاربندی و غیرساختاری چون یزدی‌بندی و مقرنس و کاسه‌بندی در ساختمان مسجدبه کار رفته و کاشی‌کاری در سطحی وسیع استفاده شده است. از انواع مهمکاشی‌کاری در این مسجد معقلی، هفت رنگ یا خشتی و معرق را می‌توان نام برد که این آخری به دو صورت اسلیمی و گره‌چینی است و معرق برجسته سر در ورودیدر نوع خود منحصر به فرد است. سنگ و تزیینات سنگی در این مجموعه جابه‌جابه کار رفته و از این نظر با دیگر ابنیه دوران قاجار تفاوت دارد و به‌معماری دوران زندیه شباهت می‌یابد. در این بنا آجر کاری به شکل تزییندیده نمی‌شود اما، آجر مصالح اصلی بنا را تشکیل می‌دهد و زمینه‌های است کهکاشی کاری روی آن نمایی جذاب دارد. طاق‌های آجری پر تنوع در دالان‌ها و ورودی‌ها نیز به چشم می‌خورد. تزیینات گچی در شبستان زمستانی به صورت گچ‌بری‌های اسلیمی و کتیبه‌های خطاطی شده‌اند که همه به دست استاد لرزاده‌ساخته شده‌اند. تزیینات چوبی نیز چون دیگر تزیینات با استادی شکل‌گرفته‌اند. درهای حجره‌ها و در اصلی شبستان زمستانی گره‌چینی معرق دارند. درب اصلی که به خیابان سرچشمه باز می‌شود دارای بهترین نمونه تزیینات فلزیدر این مجموعه است. پشت پنجره حجره‌ها نیز نمونه‌هایی زیبا از فرفورژه (نرده‌های دست‌ساز آهنی) دیده می‌شود. خط نوشته شده بر روی کاشی‌های مسجدقلم استاد کلهر، خوشنویس برجسته دوران قاجار می‌باشد.

از ویژگی‌های مهم فضای مسجدسپهسالار، که در واقع یکی از برجسته‌ترین ابداعات معماری قاجاری نیز به‌شمار می‌رود، وجود مهتابی‌ها و بهار خواب‌های وسیع در طبقه فوقانی است. هر چند این فضاها با ظرفیت بسیار در مسجد سیداصفهان و مسجد سلطانی سمنان نیز یافت می‌شود، در مسجد سپهسالار در مقیاسی وسیع‌تر و با پیچیدگی‌های بیشتر طراحی شده است. این ابتکار طرحی را به وجود آورده که افزون بر القای حس محصور و معین بودن، حرکتی در جهت خلاف محدودیت فضا ایجاد می‌کند. چنین تدبیری در فضا سازی امکان پیوند میان ناظر و بنا را مختل نمی‌سازد و در همان حال به پیچیدگی و غنای فضا می‌افزاید. دیگر ویژگی‌معماری مسجد مناره‌های متعدد آن در ابعاد نامنتظره است. امتداد نیماستوانه‌ای آن‌ها تا کف حیاط می‌رسد و ابتکاری منحصر به فرد را به نمایش می‌آورد. استفاده از ساعت به جای مؤذنه، نمونه‌های بسیار دارد، لیکن در این بنا مکمل مجموعه حرکت‌های عمودی است و کاربرد آن بسیار به جا است.

بعد از انقلاب اسلامی ایران، مسجد و مدرسه سپهسالار به مدرسه عالی شهید مطهری تغییر نام داد. این‌روزها مسجد و مدرسه عالی شهید مطهری میزبان بسیاری از مراسم مهم مذهبی، کشوری و لشکری است و به این اعتبار می‌توان آن را بنای یادمانی دانست که در تحولات سیاسی یکصد ساله اخیر مطرح بوده است. بنایی همسایه با ساختمان قدیمی مجلس یا همان دارالشورا که بر سردرش حک شده «عدل مظفر». جایایستاده بر نقطه عطف تاریخ این سرزمین یعنی میدان بهارستان. میدانی که هنوز تاریخ را نفس می‌کشد با سپهسالار، مدرس و خانه‌هایی که خشت‌هایشان بوی تاریخ و کهنگی می‌دهند بوی مجلس، مشروطه، آزادی خواهی ...

5-6 نمونه های مدارس معماری:
مدرسه معماری میس وندروه

6-6 نتایج حاصل از بررسی:

جهت استنتاج از نمونه های مورد مطالعه بطور کلی می توان وجوه اشتراک مصادیق ارائه شده را مورد بررسی و ارزیابی قرار داد تا بتوان به ویژگیهای کلی یک مدرسه معماری ونکاتی که باید در برنامه طراحی مورد توجه قرار گیرد دست یافت. البته یک مدرسه معماری به عنوان یک بنای معماری و یک ساختمان واجد ویژگیهای فراوانی می باشد ولی در اینجا سعی گردیده تا مولفه هایی مورد بررسی قرار گیرند که عموماً مختص به مدرسه معماری می باشند .

پس از بررسی فراوان سرانجام این ویژگیها در هشت مولفه محوری به قرار زیر دسته بندی گردیده است:

6-6-1 تفکیک عرصه های عملکردی**6-6-2 سازگاری با شرایط اقلیمی****6-6-3 صرفه جویی در فضا و مقرون به صرفه بودن****6-6-4 سادگی در اجزاء و کالبد عمومی****6-6-5 انعطاف پذیری اجزاء جهت هماهنگی با تغییرات برنامه های آموزشی****6-6-6 بهره گیری از سبکهای محلی و تکنیکهای روز****6-6-7 توجه به اصول و ارزشهای پایه****6-6-1- تفکیک عرصه های عملکردی:**

از نکات مثبت و مشترک در بین مصادیق مورد مطالعه میتوان به عرصه بندی و تجزیه ساختمان به اجزائی عملکردی اشاره نمود. تفکیک عرصه های عملکردی در طرح ،تداخل فعالیتهای غیر هم سنخ را پایین آورده و باعث تسهیل در روند فعالیتی در ساختمان می گردد.

در تجزیه و تحلیل هر یک از نمونه ها آنچه که به طور مشترک مورد اشاره قرار گرفته بود اجزا تشکیل دهنده و فضاهای موجود در هر یک از مصادیق میباشد که صرفنظر از ابعاد عملکردی عموماً در بین همه موارد ،مشابه و همسان می باشد.

سیستم سازه ای نوع مصالح - نوع سیرکولاسیون و روابط عملکردی در بنا - تعداد استفاده کنندگان در هر زمان - میزان و حجم فعالیتهای موجود - نوع رفتارها - سبک طراحی - فرم بنا - سطح اشغال کل بنا و... عواملی هستند که به نوعی مستقیم یا غیر مستقیم در شکل گیری سطوح و ابعاد فضاهای فوق دخیل هستند.

6-6-2- سازگاری با شرایط اقلیمی، بافت و زمینه اطراف:

نحوه برخورد با بستر پروژه و زمینه طرح نیز از جمله مسایلی است که به طور مشترک در بین کلیه مصادیق مشاهده می شود. ولی نحوه برخورد بسته به موضع و مورد طراحی متفاوت می باشد.

بهره گیری از نور و تهویه طبیعی - اشراف به چشم اندازها و مناظر اطراف - توجه به عناصر مصنوع و عوارض طبیعی زمین و... همگی از جمله مسایلی

هستند که در سازگاری و یا عدم سازگاری طرح با شرایط اقلیمی وزمینه اطراف نقش به سزایی دارند .
لذا می توان گفت که چگونگی ارتباط با بستر وزمینه طرح از جمله مسائلی است که هنگام تدوین برنامه طراحی باید مورد مطالعه قرار گیرد .

6-6-3- صرفه جویی در فضا (مقرون به صرفه بودن):

در نظر گرفتن ملاحظات اقتصادی ونحوه پاسخگویی به محدودیت منابع مالی از دیگر نکات حائز اهمیت بوده که در توضیح طرح تعدادی از مصادیق مورد بررسی به آن اشاره شد.
با توجه به آنچه که در این مورد ذکر گردید می توان گفت که پایین بودن بودجه اختصاص یافته به اکثر ساختمانهای آموزشی تاثیر زیادی در طراحی این گروه از ساختمانها دارد.

6-6-4- سادگی در اجزاء وکالبد عمومی:

آنچه که به طور مشترک در اکثر مصادیق مورد بررسی حائز اهمیت ویژه می باشد سادگی کالبد عمومی واجزاء ساختمان است.
این ویژگیها حتی در بنای مدرسه هنر گلاسکو با وجود بهره گیری از تزئینات در ساختمان نیز تا حدود زیادی مورد توجه قرار گرفته است .چرا که به جای تزئین ساختن بنا ، از تزئینات الحاقی استفاده شده که موجب سادگی در کالبد عمومی ساختمان شده است.
رویکرد سادگی در اجزاء وکالبد عمومی در بنای دانشکده معماری باهاوس به اوج خود رسیده است.

6-6-5- انعطاف پذیری اجزاء جهت هماهنگی با تغییرات برنامه های آموزشی :

نکته قابل توجه در مصادیق مورد بررسی میزان انعطاف پذیری هر یک جهت ایجاد هماهنگی با تغییرات برنامه های آموزشی می باشد.
این مهم در مصادیق مورد بررسی همچون مدرسه معماری گلاسکو ومدرسه معماری اسلو با در نظر گرفتن امکان توسعه در آمیزه رعایت گردیده و با در نظر گرفتن فضای چند عملکردی ویا ایجاد حداقل تفکیک درفضا وامکان بازچینی وبرنامه ریزی مجدد پاسخگوی این مساله بوده است.

6-6-6- بهره گیری از سبکهای محلی وتکنیکهای روز:

این ویژگی از بعضی از مصادیق مورد بررسی کم وبیش مورد توجه طراحان قرار گرفته است.
البته بهره گیری از سبک های محلی به معنای قرار گیری طرح ساختمان در چارچوب یک سبک مشخص نبوده و منظور توجه طراح به سبکهای محلی می باشد. این توجه ممکن است به صورت ایجاد هماهنگی ویا ایجاد تضاد آگاهانه با سبکهای محلی وتکنیکهای رایج در طرح ساختمان اعمال شده باشد.

به عنوان مثال دربناي مدرسه هنر گلاسکو بهره گیری از سبک بارانی اسکاتلند به نوعی جهت ایجاد هماهنگی بین طرحان ساختمان و سبکهای محلی می باشد و در طرح بناي ساختمان دانشکده معماری باوهاوس بهره گیری از تکنیکهای روز ویا مثلاً سقف مسطح بنا ، بیان گر نوعی تضاد آشکار بین طرح این ساختمان با سبکهای رایج می باشد.

گاه تلفیق این دو خصیصه یعنی بهره گیری از تکنیکهای روز در چارچوب سبکهای محلی همانند ساختمان هنر گلاسکو موجب بروز التقاط در ساختمان و استفاده از تکنیکهای روز در درون ساختمان از التقاط بین این دو ویژگی پرهیز شده است.

6-6-7- توجه به اصول و ارزشهای پایه:

این ویژگی در ارتباط نزدیک با ویژگی پیشین می باشد. به بیانی دیگر بیان صریح آرمانهای طراحی و خلاقیت حرفه ای به نوعی ریشه در اصول و ارزشهای پایه در طراحی دارند.

در واقع اصول و ارزشهای پایه در طرح یک ساختمان نقش محوری داشته و جزء ثابت ولاینفک طراحی می باشند. به بیانی دیگر این اصول و ارزشها مجموعه ای از نقاط ارجاع و بازگشت در کلیه مراحل طراحی می باشند که ماهیت مستقل داشته و هسته اصلی طرح را تشکیل میدهند.

بعضی از این اصول و ارزشها ممکن است در قالب یک رویکرد کلی در طرح حلول پیدا کنند همانند تزئین کردن ساختمان هنر گلاسکو بجای تزئین ساختن آن و ممکن است در قالب یک ایده اولیه طرح ساختمان را تحت تاثیر قرار دهند همچون ساختار فرفره ای دانشکده معماری باوهاوس که ملهم از پروانه هواپیما می باشد. در نهایت می توان گفت که بیان چپستی و چگونگی دانشکده معماری صرفنظر از ابعاد عملکردی آن و با بررسی فقط چند نمونه از مصادیق مشابه بسیار دشوار است و خالی از اشکال نیست.

ولی از آنجا که رویکرد اصلی در این مطالعه مختصر رسیدن به رؤس مطالبی است که می تواند در تبیین برنامه طراحی دانشکده هنر و معماری دانشگاه امیر کبیر تهران مورد استفاده قرار گیرد اشاره به موارد فوق ضروری به نظر می رسد.